

Nr 2.

Ankom till riksdagens kansli den 13 februari 1941 kl. 5 e. m.

Konstitutionsutskottets memorial med uppgift å vilande förslag till ändrad lydelse av §§ 5, 6, 25 och 43 regeringsformen samt § 38 mom. 2 riksdagsordningen.

Till grundlagsenlig behandling får utskottet härmed för riksdagen anmäla följande vid 1940 års lagtima riksdag jämlikt § 64 riksdagsordningen såsom vilande antagna förslag till ändringar i rikets grundlagar.

Förslag till ändrad lydelse av §§ 5, 6, 25 och 43 regeringsformen samt § 38 mom. 2 riksdagsordningen.

Regeringsformen.

(Nuvarande lydelse.)

§ 5.

För särskilda grenar av rikets styrelse skola finnas statsdepartement till det antal, *lägst åtta och högst tio*, som bestämmes genom en av Konungen och riksdagen gemensamt stiftad lag, *vilken tillika angiver varje departements benämning och huvudsakliga verksamhetsområde.*

Den närmare fördelningen av ärendena, departementen emellan, bestämmes av Konungen genom en särskilt utfärdad, offentligen kungjord stadga.

För varje departement utser Konungen bland statsrådets ledamöter en chef och föredragande. Chefen för det departement, till vilket utrikes ärendena höra, är minister för utrikes ärendena.

(Föreslagen lydelse.)

§ 5.

För särskilda grenar av rikets styrelse skola finnas statsdepartement till det antal, som bestämmes genom en av Konungen och riksdagen gemensamt stiftad lag.

Departementens benämningar och fördelningen av ärendena, departementen emellan, bestämmes av Konungen genom en särskilt utfärdad, offentligen kungjord stadga.

För varje departement utser Konungen bland statsrådets ledamöter en chef och föredragande, *Konungen obetaget att förordna annan ledamot av statsrådet att i departementschefens ställe föredraga de ärenden, Konungen bestämmer.* Chefen för det

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

departement, till vilket utrikes ärendena höra, är minister för utrikes ärendena.

§ 6.

Statsrådet skall bestå av cheferna för departementen samt *tre* statsråd utan departement. Bland *de tre* statsråden utan departement böra minst två hava förvaltad civil beställning.

Av statsrådets ledamöter utnämne Konungen en att vara statsminister och statsrådets främste ledamot.

Statsrådets ledamöter äga att alla i statsrådet förekommande ärenden öfvervara.

§ 25.

Till föredragning och avgörande i regeringsrätten skola ärendena beredas i det departement, vartill de, enligt den i 6 § omförmälda fördelning, höra.

§ 43.

Går Konungen i fält, eller till avlägsnare inrikes orter reser, förordne *tre* ledamöter av statsrådet, under den ordförande, som Han, antingen ibland prinsar av Sitt hus eller ibland statsrådets ledamöter, särskilt nämner, att föra regeringen i de mål, Konungen föreskriver. Med de mål, Konungen då Själv avgör, förhålles på det sätt, som 8 § stadgar.

Vad nu om Konung sagt är, gälle ock i avseende på regent, då riksstyrelsen av honom utövas.

§ 6.

Statsrådet skall bestå av cheferna för departementen samt statsråd utan departement *till det antal, lägst tre, varom stadgas i en av Konungen och riksdagen gemensamt stiftad lag.* Bland statsråden utan departement böra minst två hava förvaltad civil beställning.

Av statsrådets ledamöter utnämne Konungen en att vara statsminister och statsrådets främste ledamot.

Statsrådets ledamöter äga att alla i statsrådet förekommande ärenden öfvervara.

§ 25.

Till föredragning och avgörande i regeringsrätten skola ärendena beredas i det departement, vartill de, enligt den i 5 § omförmälda fördelning, höra.

§ 43.

Går Konungen i fält, eller till avlägsnare inrikes orter reser, förordne *minst* tre ledamöter av statsrådet, under den ordförande, som Han, antingen ibland prinsar av Sitt hus eller ibland statsrådets ledamöter, särskilt nämner, att föra regeringen i de mål, Konungen föreskriver. Med de mål, Konungen då Själv avgör, förhålles på det sätt, som 8 § stadgar.

Vad nu om Konung sagt är, gälle ock i avseende på regent, då riksstyrelsen av honom utövas.

Riksdagsordningen.

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

§ 38.

§ 38.

2. Utskottet skall vidare meddela utlåtanden och avgiva förslag i anledning av dit hänvisade frågor, som angå stiftande, ändring, förklaring eller upphävande av kommunallagarna samt av lagar och författningar om statsrådets ansvarighet, om *statsdepartementen*, om kommandomål, om förvärvande och förlust av medborgarrätt, om rikets vapen och flagga, om allmänt kyrkomöte och om allmän folkomröstning i ämnen, som ej tillhöra annat utskotts behandling.

2. Utskottet skall vidare meddela utlåtanden och avgiva förslag i anledning av dit hänvisade frågor, som angå stiftande, ändring, förklaring eller upphävande av kommunallagarna samt av lagar och författningar om statsrådets ansvarighet, om *antalet statsdepartement och statsråd utan departement*, om kommandomål, om förvärvande och förlust av medborgarrätt, om rikets vapen och flagga, om allmänt kyrkomöte och om allmän folkomröstning i ämnen, som ej tillhöra annat utskotts behandling.

Hänvisning: Kungl. Maj:ts proposition nr 33 till 1940 års lagtima riksdag. Konstitutionsutskottets utlåtande nr 11 och memorial nr 20 vid 1940 års lagtima riksdag. Första kammarens protokoll den 17 april och 5 juni 1940. Andra kammarens protokoll den 17 april och 5 juni 1940.

Stockholm den 13 februari 1941.

På konstitutionsutskottets vägnar:

HARALD HALLÉN.

Närvarande: Herrar Hallén, Andersson i Ovanmyra, Oscar Gottfrid Karlsson, Sandegård, Holmström, Källman, Per Andersson, Thulin, Herlitz, John Björck, Fredrik Ström, John Gustavson, Lindmark, Fast, Nordström, Nilsson i Göteborg, Arnemark, Hällgren, Fält och Nilsson i Norrlångträsk.